

INTERVJU

Igor Hamer

PREDSTAVLJAMO

- Udruga «Kapljica»
- Lovачko društvo «Kuna»
- ŠRD «Gorica»

TURIZAM

Zagorska ponuda

JEZIKOSLOVLJE

Pregradski toponimi

TRADICIJA

Zagorska narodna nošnja

TEMA BROJA

LOKALNI IZBORI

Pregrada.info nezavisni pregradski list

SVIBANJ 2009.
BROJ 4. GODINA I.

- BESPLATNO IZDANJE -

List priprema **udruga Zefra**
(www.zefra.hr) u suradnji s
Pregrada.info portalom
(www.pregrada.info)

Četvrti broj
financira
Krapinsko-zagorska
županija

Osnivači **Pregrada.info**
portala:
Zlatko Šorša, Davor Špiljak,
Josip Krušlin

Tekstovi:
Tajana Broz, Josip Ilić,
Stjepan Javornik, Jelena
Jurić, Ivan Kantoci, Boris
Krizmanić, Sandra Miladin,
Slavica Reiner, Oliver
Sedlar, Matija Šutina

Fotografije:
Boris Krizmanić, Josip
Krušlin, Zlatko Šorša

Naslovnica:
Josip Krušlin

Grafička priprema:
Josip Krušlin

Tisak:
Tiskara Matis d.o.o.
www.matis-pregrada.hr

TEMA BROJA: Mali vodič kroz lokalne izbore	3
Predstavljamo: Udruga «Dobra kapljica»	9
Predstavljamo: Lovačko društvo «Kuna»	10
Predstavljamo: ŠRD «Gorica»	12
Predstavljamo knjigu: 120 godina DVD-a Pregrada	13
Intervju: Igor Hamer	14
Jezikoslovlje: Pregradski toponimi	16
Turizam: Zagorska turistička ponuda	18
Tradicija: Zagorska narodna nošnja	20
Kolumna: Povratak kući	21
Kolumna: Dragi političari	22
Kolumna: Svi/sve na izbore	23

UVODNIK

Četvrti broj lista Pregrada.info izdan je zahvaljujući Krapinsko-zagorskoj županiji koja u potpunosti financira tiskanje. S ovim brojem završili smo s planom koji smo imali za prvu godinu izdavanja, tj. četiri broja. Ako se nedostatak podrške od strane lokalne vlasti nastavi i nakon izbora, daljnje tiskanje lista ovisit će isključivo o financijskim sredstvima dobivenim od sponzora ili putem natječaja. Ali svakako nam je želja izdati peti broj za vrijeme trajanja manifestacije "Branje grojzdja".

U ovom broju nastavljamo s edukativnim dijelom vezanim uz funkcioniranje lokalne samouprave. Pojašnjen je izborni proces, objavljene kandidacijske liste, ... Da je sve to nekome zanimljivo, a nekome odbojno pokazuju tekstovima i naše dvije kolumnistice Jelena i Tajna. Početkom travnja pozvali smo tada poznate liste SDP-a i HDZ-a da se besplatno predstave na po dvije stranice. Nažalost, na upit nam je odgovorila jedino lista SDP-ZS. Iz HDZ-a nam se nisu javili do zaključenja broja, a razlog šutnje nije nam poznat.

U ostatku lista slijede možete pročitati razne zanimljive tekstove: predstavljanje udruga, intervju, tekstove iz područje jezikoslovlja i turizma, ... Na stražnjoj stranici možete pogledati Katarinu Benko i Patrika Kolara u tradicionalnoj zagorskoj nošnji zahvaljujući trudu Slavice Reiner.

Javlajte nam se i dalje s komentarima, prijedlozima i tekstovima, a mi se nadamo sve to tiskati.

Koordinator projekta Josip Krušlin

Mali vodič kroz lokalne izbore

Piše: **Tajana Broz**, dipl. politologinja

Svi punoljetni (18+) građani i građanke s prebivalištem na području grada Pregrade, 17. svibnja ove godine birat će **gradonačelnika/gradonačelnicu Pregrade i njegove/njezine zamjenike, 15 članova i članica Gradskog vijeća, župana/županicu Krapinsko-zagorske županije i 45 članova i članica Županijske skupštine Krapinsko-zagorske županije.**

Prije glasovanja

Kako biste mogli pristupiti glasovanju potrebno je da ste upisani u **birački popis**. U birački popis bi trebali biti upisani automatski čim imate prebivalište na području grada Pregrade, ali za svaki slučaj provjerite putem web stranice Središnjeg državnog ureda za upravu www.uprava.hr ili ako ste korisnici T-mobile mreže pošaljite SMS poruku s vašim JMBG-om na broj 5454. Ukoliko slučajno niste na biračkom popisu, 14 dana prije održavanja izbora od Ureda državne uprave u Pregradi zatražite da vas upišu (radno vrijeme ureda je od 7-15 sati svaki radni dan).

Na dan glasovanja

17. svibnja (nedjelja) biračka mjesta se otvaraju u **7 sati**, a zatvaraju u **19 sati**. Biračka mjesta određuje Gradsko izborno povjerenstvo najkasnije 8 dana prije

održavanja izbora i o biračkim mjestima će obavijestiti javnost. Online izdanje Pregrada.info će objaviti popis biračkih mjesta, a ako ne saznate putem javnih oglasa gdje možete glasovati svakako se možete obratiti Gradskom izbornom povjerenstvu koje, kao i prijašnjih godina, vodi pregradski pročelnik Ivan Krištić (tel: 376-052 ili 376-155).

Do dana glasovanja ste već provjerili da li se nalazite u biračkom popisu, ali na biračko mjesto morate ponijeti ili **osobnu iskaznicu** ili **putovnicu** kako bi vas

članovi i članice biračkog odbora mogli identificirati te vam omogućiti glasovanje. Biračke odbore imenuje Gradsko izborno povjerenstvo na prijedlog političkih stranaka, a uz biračke odbore na biračkim mjestima mogu se nalaziti i promatrači/ce kako političkih stranaka tako i nevladinih organizacija kao što je GONG.

Kada dođete na biračko mjesto uočiti ćete oglas sa zbirnom listom kandidatura za izbor gradonačelnika/ce i župana/ice. Isto tako, na biračkom mjestu biti će oglas sa svim kandidacijskim listama s pregledno navedenim imenima i prezimenima kandidata/kinje za članove/ice Gradskog vijeća i Županijske skupštine te zbirne liste stranačkih i nezavisnih kandidacijskih lista s imenima i prezimenima nositelja/ica lista.

Na biračkom će mjestu za stolom, na kojem će glasački listići za svaki izbor biti postavljeni lepezasto s licem prema dolje (radi zaštite tajnosti glasovanja, jer svaki glasački listić ima serijski broj), biti prisutna najmanje tri od ukupno šest članova i članica biračkog odbora. Na stolu će se nalaziti izvaci iz popisa birača i glasačke kutije, a na svakoj će od njih na prednjoj strani biti nalijepljen upravo onakav glasački listić kakav se u tu kutiju ubacuje.

Glasački će se listići, radi lakše prepoznatljivosti, razlikovati po boji tako da će

oni za izbor članova/ica gradskog vijeća biti **roza** boje, listići za izbor članova/ica županijske skupštine biti će **svijetlo smeđe** boje, oni za izbor gradonačelnika/ce biti će **bijele** boje, dok će listići za izbor župana/ice biti **plave** boje.

Kada pristupite glasovanju član/ica biračkog odbora zadužen/a za utvrđivanje identiteta birača zatražit će od vas identifikacijsku ispravu (važeću osobnu iskaznicu ili putovnicu), te će vam drugi član/ica uručiti **4 glasačka listića** i zaokružiti vaše ime u izvodima iz popisa birača kojih će u gradovima biti četiri. Potom će vas uputiti do mjesta gdje ćete glasovati. Mjesto za glasovanje mora biti tako uređeno da osigurava tajnost glasovanja (paravan ili slična sredstva).

Na listićima na kojim ćete glasovati za gradonačelnika/cu i župana/icu abecednim će redom biti poredani kandidati/kinje. Uz svakog od navedenih kandidata/kinja biti će navedeni i njihovi zamjenici (jedan ili dva) koji se biraju zajedno s kandidatom/kinjom.

Na glasačkim listićima za članove/ice Gradskog vijeća i Županijske skupštine abecednim će redom biti poredane kandidacijske liste s imenima nositelja/ica tih lista (s naznakom je li riječ o stranačkoj ili nezavisnoj listi). **Glasovati ćete tako da ćete na svakom od dobivenih listića zaokružiti samo jedan broj ispred naziva one liste, odnosno imena kandidata/kinje kojem dajete svoj glas.** Listići na kojima nije zaokružen samo jedan broj liste odnosno kandidata/kinje smatrati će se nevažećim.

Glasačke listiće potom presavijete i ubacite svaki u odgovarajuću kutiju.

Važno je napomenuti da prilikom glasovanja birači i biračice **ne moraju** glasovati za listu i kandidata/kandidatkinju za gradonačelničko mjesto iste stranke ili političke opcije. Možete primjerice glasovati za gradonačelničkog kandidata/kandidatkinju desnice i listu za vijeće ljevice ili obrnuto te možete glasovati za različite stranke u gradu i županiji, odnosno u gradu možete podržati desnog kandidata za gradonačelnika/cu, a na županiji lijevog kandidata/kinju za župana/icu ili obrnuto.

Bolesni te stari i nemoćni birači i biračice imaju pravo tražiti da biračka komisija osigura njihovo glasovanje u njihovom domu

4 GLASAČKA LISTIĆA

ČLANOVI/CE
GRADSKOG VIJEĆA

GRADONAČELNIK/CA

ČLANOVI/CE
ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE

ŽUPAN/ICA

odnosno mjestu na kojem se nalaze. U pravilu je dovoljno da član/ica obitelji na biračkom mjestu od biračkog odbora zatraži da se takav postupak izvrši. Birači i biračice koji zbog određene tjelesne mane ili nepismenosti ne mogu samostalno glasovati imaju pravo doći na biračko mjesto s osobom koju će ovlastiti da u njegovo/njezino ime zaokruži broj liste ili kandidata/kinje za koju želi glasovati, no tom činu moraju osobno prisustvovati te osoba koja im pomaže ne smije samovoljno zaokružiti bilo koju listu ili kandidata/kinju. Sve ostale osobe činu biranja trebaju pristupiti samostalno te je **strogo zabranjeno tzv. obiteljsko glasovanje** pri kojemu jedna osoba zaokruži kandidate/kinje i liste za sve članove/ice obitelji koji su pristupili glasovanju!

Također je vrlo važno da je Ustavom RH zajamčena tajnost glasovanja i nitko vas nema pravo pitati niti od vas tražiti da otkrijete za koga ste glasovali.

Rezultati

Rezultate izbora objavljuje Gradsko izborno povjerenstvo nakon što je završilo prebrojavanje glasova te istekao rok za žalbe na proces glasovanja. Neslužbene rezultate u Pregradi možemo očekivati već 17. svibnja navečer, a za županiju 18. svibnja u noći.

**Podsjetnik na ovlasti
gradonačelnika/gradonačelnice i Gradskog
vijeća**

Gradsko vijeće donosi statut grada te odluke i druge opće akte kojima uređuje pitanja iz samoupravnog djelokruga grada; osniva i bira članove/članice radnih tijela vijeća, te imenuje i razrješuje druge osobe određene zakonom, drugim propisom ili statutom; uređuje ustrojstvo i djelokrug upravnih tijela grada; osniva javne ustanove i druge pravne osobe za obavljanje gospodarskih, društvenih, komunalnih i drugih djelatnosti od interesa za grad. Vijećnici/ce svoj posao obavljaju volonterski uz određenu naknadu.

Gradonačelnik/gradonačelnica priprema prijedloge općih akata, izvršava ili osigurava izvršavanje općih akata predstavničkog tijela; usmjerava djelovanje upravnih tijela grada te nadzire njihov rad; upravlja i raspolaže nekretninama i pokretninama u vlasništvu Grada kao i njezinim prihodima i rashodima; odlučuje o stjecanju i otuđivanju pokretnina i

nekretnina Grada čija pojedinačna vrijednost ne prelazi 0,5% iznosa prihoda u godini koja prethodi godini u kojoj se odlučuje o stjecanju i otuđivanju pokretnina i nekretnina, a najviše do 1.000 000 (jedan milijun) kuna.

Gradonačelnik/gradonačelnica će svoju dužnost obavljati profesionalno.

Gradonačelnik/gradonačelnica dva puta godišnje podnosi polugodišnja izvješća o svom radu predstavničkom tijelu. Pored izvješća predstavničko tijelo može od gradonačelnika/gradonačelnice tražiti izvješće o pojedinim pitanjima iz njegovog/njezinog djelokruga. Gradsko vijeće na prijedlog

Gradonačelnika/gradonačelnice donosi gradski proračun. Gradsko vijeće može – na vlastitu inicijativu ili na prijedlog 20% birača raspisati referendum o razrješnju gradonačelnika i njegova zamjenika, kada krše ili ne izvršavaju odluke predstavničkog tijela, odnosno kada svojim radom prouzroče jedinici lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave znatnu materijalnu štetu. Gradsko vijeće može biti raspušteno između ostalog ako ne donese proračun u zakonskom roku.

www.web-servis.hr

Web servis

Matije Gupca 28, Zabok

tel: 049 / 501 - 440, fax: 049 / 501 - 441

e-mail: prodaja@web-servis.hr

- Servis računala
- Prodaja novih računala
- Izrada profesionalnih alarma i video nadzora

Reklamiranjem na portalu **Pregrada.info** i u tiskanom izdanju ne samo da promovirate svoju tvrtku nego i pomažete jedinom pregradskom nezavisnom glasilu!

INFO:

Davor Špiljak, davor@pregrada.info

GSM: 098/713-803 ili 091/593-9541

Početak travnja poslan je dopis svim tada poznatim listama za lokalne izbore. U dopisu smo besplatno ponudili predstavljanje liste na dvije stranice. Do zaključenja ovog broja (20. travnja) jedino smo od koalicije SDP-ZS dobili traženi tekst dok od koalicije koju predvodi HDZ nismo dobili nikakvu povratnu informaciju, čak niti nakon nekoliko telefonskih poziva u kojem smo upozoravali na rokove (Josip Krušlin)

Koalicija SDP-ZS

U službi cijele

Pregrade

Poštovane Pregračanke i Pregračani,

Na izborima koji slijede odlučit ćemo o smjeru kojim će se razvijati naša Pregrada. U doba ekonomske krize pogođeni su svi, ali najviše gradovi koji nemaju vlastitih sredstava za ispunjavanje svojih obveza – financiranje školstva, zdravstva, razvoja gospodarstva. Takva je Pregrada. Aktualna vlast oslanja se samo na potpore iz državnog proračuna.

Međutim, nisu ulagali u razvoj gospodarstva, niti u zadržavanje najobrazovanijih ljudi u svojoj sredini, nego u fontane i uređenje trgova. Dakako, i te su nam investicije potrebne, ali kada imamo toliko potreba, vjerujemo da nisu baš na prvome mjestu. Pregrada je očit primjer HDZ-ove promašene lokalne politike koja gradi fasade dok mladi odlaze, sela su zapuštena, novih projekata nema, turizam nema strategije, vlast postaje samovoljna i sama sebi dovoljna.

Vrijeme je da mi, Pregračanke i Pregračani, odlučimo hoćemo li krenuti naprijed i osim uređenog centra stvoriti uvjete da mladi stručni ljudi ostanu i zaposle se u Pregradi, da i stanovnicima grada i okolnih mjesta imaju kvalitetne javne usluge, da gradom upravljaju nepotkupljivi, časni i sposobni ljudi. Moramo odlučno zakoračiti u novo vrijeme koje nas očekuje, i iskoristiti sve mogućnosti koje nam se pružaju. Mi u Socijaldemokratskoj partiji i Zagorskoj stranci smo spremni - stručni smo i angažirani, želimo upravljati, a ne vladati. Dosta nam je čekanja i oslanjanja na druge. Mi to možemo.

Razvijmo Pregradu zajedno! Prionimo na posao. Moramo osigurati stručnu pomoć, jer mnoge dobre ideje ostaju neiskorištene zato što im nitko ne pristupa sistematično i ne uzima ih ozbiljno. Mi u SDP-u i ZS-u otvoreni smo za sve prijedloge. Samo zajedno možemo izgraditi bolju budućnost za sve. Mi je želimo graditi i uz vašu pomoć. Neka naša pobjeda bude samo početak zajedničkog puta.

Pred vama je skraćena verzija programa s kojim smo spremni preuzeti odgovornost za razvoj Pregrade. Očekujemo vaše ideje, zajedničko znanje i rad. Uz zalaganje, trud i poštenje svijtu nas, naše su želje realnost. Stvorimo Pregradu kao gradić za primjer.

Vaši SDP i ZS

- 1. Marko Vešligaj**
nositelj liste za Gradsko vijeće
- 2. Stjepan Miklaužić**
kandidat za zamjenika gradonačelnice
- 3. Ana Krušlin**
kandidatkinja za gradonačelnicu

PROGRAM KOALICIJE SDP-ZS

Pregrada u kojoj će ljudi raditi

- Nove proizvodne investicije u gospodarskoj zoni radi povećanja broja radnih mjesta.
- Osnovati razvojni centar, koji će pružati stručnu pomoć poduzetnicima.
- Poticati poduzetničke aktivnosti u poljoprivredi, naročito u vinarstvu, vinogradarstvu i proizvodnji zdrave hrane.
- Povezati turističku ponudu grada sa poljoprivrednom proizvodnjom.

Pregrada u koju će ljudi dolaziti

- Izraditi strategiju razvoja turizma koji je u potpunosti bio zanemaren u proteklom razdoblju (Grad Pregrada u 2008 g. ima ostvarenih 0 noćenja!!!).
- Provoditi turistički projekt "Dobrodošli u kraj najboljih zagorskih vina!".
- Staviti u funkciju Turističku zajednicu.
- Revitalizirati tradicionalne pregradske manifestacije koje su u proteklom razdoblju bile zanemarene ili ukinute kao što su Fašnik, Branje grojzdja i Lepe rože pregradske te vršiti bolju promociju manifestacije "Uskrs pod Kostelom".

Sela u kojima se pristojno živi

- Više moći mjesnim odborima - o bitnim pitanjima trebaju odlučivati stanovnici naših sela.
- Potaknuti obnavljanje tradicionalnih seoskih domaćinstava, kao dio turističke ponude.
- Stvoriti uvjete za život dostojan čovjeka na selu:
 - Dograditi područnu školu u Gorjakovu radi jednosmjenskog rada, urediti mrtvačnicu u Kostelu, pokrenuti izgradnju društvenog doma u Cigrovcu, revitalizirati seoski turizam u Plemenšćini i vinsku cestu te asfaltirati cestu Bežanec-Štefan, turistički oživjeti Vinagoru i Kostelgrad, napraviti dječja igrališta u svakom selu, poticati osnivanje Sportsko-rekreativnog centra u svakom selu i financijski ga podupirati.
 - Izgraditi javnu rasvjetu u pregradskim selima.
 - Definirati plan sanacije asfaltiranih cesta.
 - Postavljati prometna ogledala na kritična područja.
 - Osigurati vodu svim kućanstvima.
 - Urediti autobusna stajališta sa nadstrešnicama.
 - Poticati uvođenje modernih tehnologija i interneta na sela.

Očuvana Kunagora, zdrave i čiste šume

- Oživjeti Kunagoru, vratiti je planinarima, biciklistima, šetačima, paraglajderima...
- Sanirati kamenolom i iskoristiti ga u turističke svrhe.
- Napraviti Zeleni otok radi očuvanja ekološke ravnoteže.
- Organizirati i financijski pratiti rekonstrukciju i poboljšanje toplinske izolacije privatnih kuća (fasada, krovništa, stolarije) jer se na ovaj način može uštedjeti 40-60% energije.

Pregrada znanja, igrališta s golovima

- Osigurati svoj djeci mogućnost pohađanja vrtića.
- Osigurati jednosmjenski rad osnovne škole.
- Tijekom ljeta i praznika osigurati korištenje vanjskih igrališta srednje škole.
- Nakon skandala, sumnjivih otkaza te naprasnih promjena nastavnih programa osigurati zakonito i kvalitetno djelovanje Glazbene škole.
- Poticati sportske aktivnosti te poduprijeti osnivanje gradskih timskih klubova.

Pregradska kultura cijenjena, udruge u svojim prostorima

- Omogućiti KUD-u da dobije svoj prostor - sramotno je da dio KUD-a vježba po hodnicima.
- Provoditi natječaj za programe udruga, a ne da se sredstva dodjeljuju nečijom samostalnom odlukom.
- Poticati očuvanje starih običaja naših sela i njihova narječja. Ljudima i udrugama koje organiziraju tradicionalne manifestacije dati posebnu podršku.
- Dovedi stručnjake i stručnjakinje koji će voditi muzej.
- Sufinancirati očuvanje objekata sakralne baštine posebice „Zagorsku katedralu“, župnu crkvu Sv. Mirka i vinagorsku crkvu.

Mladi su pregradski potencijal, a ne problem

- Osnovati Vijeće mladih kako bi mladi bili inicijatori društvene promjene.
- U najkraćem mogućem roku kreirati Centar za mlade i udruge.

Čisti računi gradske uprave

- Osigurati transparentno, odgovorno i javno djelovanje grada.
- Osigurati sudjelovanje građana u radu gradske uprave.
- Pokrenuti informatizaciju uprave: e-uprave.
- Jednom godišnje organizirati Zborove građana po mjesnim odborima.
- Prije donošenja proračuna organizirati javne rasprave kako bi se osigurao dodatni utjecaj građana na razvoj grada.

Kandidacijske liste

Lista kandidatura za gradonačelnicu Pregrade

1.

Kandidatkinja mr.sc. VILMICA KAPAC

Zamjenik kandidatkinje MARIJAN HOHNJEC

Hrvatska demokratska zajednica – **HDZ**, Hrvatska seljačka stranka – **HSS**, Hrvatska narodna stranka – **HNS**, Hrvatska stranka umirovljenika – **HSU** i Zagorska demokratska stranka – **ZDS**

2.

Kandidatkinja ANICA KRUŠLIN

Zamjenik kandidatkinje STJEPAN MIKLAUŽIĆ

Socijaldemokratska partija Hrvatske – **SDP** i Zagorska stranka – **ZS**

Kandidacijske liste za izbor članica/članova Gradskog vijeća Pregrade

Lista broj 1

Autohtona - Hrvatska seljačka stranka - **A-HSS**

1.	STJEPAN HRŠAK	HRVAT	J. Leskovara 41/1, Pregrada
2.	STJEPAN JAVORNIK	HRVAT	Vrhi Pregradski 51, Pregrada
3.	JOSIP MARTINKEC	HRVAT	Sopot 118, Pregrada
4.	MARTINA MARTINKO	HRVATICA	Pregrada Vrhi 4, Pregrada
5.	MILAN HRŠAK	HRVAT	Bežanska 2, Pregrada
6.	MARIJAN ŠKRLEC	HRVAT	G. Plemenščina 97, Pregrada
7.	BRANKO PETEK	HRVAT	Stipernica 19, Pregrada
8.	DAVORKA LESKOVAR	HRVATICA	Valentinovo 13, Pregrada
9.	MARTINA MARTINKEC	HRVATICA	Sopot 118, Pregrada
10.	MILAN LESKOVAR	HRVAT	Valentinovo 13, Pregrada
11.	ZVONKO HORVAT	HRVAT	Kolarija 76, Pregrada
12.	SNJEŽANA PASARIČEK	HRVATICA	J. Leskovara 109, Pregrada
13.	TOMISLAV MARTINKO	HRVAT	Pregrada Vrhi 9, Pregrada
14.	VINKO VRHOVSKI	HRVAT	G.Plemenščina 93/2, Pregrada
15.	IVAN TKALEC	HRVAT	Miroslava Krleža 2, Pregrada

Lista broj 2

Hrvatska demokratska zajednica - **HDZ**,
Hrvatska seljačka stranka - **HSS**,
Hrvatska narodna stranka - **HNS**,
Hrvatska stranka umirovljenika - **HSU**,
Zagorska demokratska stranka - **ZDS**

1.	Mr.sc. VILMICA KAPAC	HRVATICA	Zagrebačka 2, Pregrada
2.	MARIJAN HOHNJEC	HRVAT	Janka Leskovara 93, Pregrada
3.	STJEPAN HAJDINJAK	HRVAT	Gorička ulica 1, Pregrada
4.	VJEKOSLAV GORUP	HRVAT	D. Kunovića 27, Pregrada
5.	NIKOLA PASARIČEK	HRVAT	Valentinovo 23, Pregrada
6.	STJEPAN HORVAT	HRVAT	Sopot 156, Pregrada
7.	DAVOR ANTOLIĆ	HRVAT	Sopot 65, Pregrada
8.	DARKO JAVORIĆ	HRVAT	Kostel 21, Pregrada
9.	STJEPAN NOVAČKO	HRVAT	A. Cesarca 10, Pregrada
10.	DARKO HRESTAK	HRVAT	Benkovo 18, Pregrada
11.	Dr. MIRJANA KRIŠTIĆ	HRVATICA	Kostelgradska 18, Pregrada
12.	SANJA SVEČAK	HRVATICA	G. Plemenščina 61, Pregrada
13.	JOSIP LAZIČKI	HRVAT	Mala Gora 71, Pregrada
14.	IVICA HRENAR	HRVAT	Cigrovec 47, Pregrada
15.	FRANJO PETEK	HRVAT	Pavlovec 64, Pregrada

Lista broj 3

Hrvatska stranka prava - **HSP**

1.	SNJEŽANA ŠURBEK	HRVATICA	Ottenfelsova 4/1, Pregrada
2.	DEJAN ŠURBEK	HRVAT	Ottenfelsova 4/1, Pregrada
3.	MILADEN BREZAK	HRVAT	Sv.Jurski Vrh 37, Pregrada
4.	STJEPAN LESKOVAR	HRVAT	G. Plemenščina 74, Pregrada
5.	IVAN KROG	HRVAT	Kostelgradska 34, Pregrada
6.	DRAGICA ŽUPANČIĆ	HRVATICA	Franje Cvjetka 3, Pregrada
7.	DRAGICA BREZAK	HRVATICA	Sv. Jurski Vrh 37, Pregrada
8.	IVICA BOLKOVEC	HRVAT	R. Jorgovanića 5, Pregrada
9.	JOSIP ŽUPANČIĆ	HRVAT	Franje Cvjetka 3, Pregrada
10.	BRANKA TEPEŠ	HRVATICA	Kostelsko 8, Pregrada
11.	ANDRIJA KROG	HRVAT	Kostelgradska 40, Pregrada
12.	ŠTEFANIJA FILIPIĆ	HRVATICA	Ottenfelsova 5/3, Pregrada
13.	DANIJEL ŠURBEK	HRVAT	Kostel 9/3, Pregrada
14.	ALEN ŽUPANČIĆ	HRVAT	Franje Cvjetka 3, Pregrada
15.	MARIO TEPEŠ	HRVAT	Kostelsko 8, Pregrada

Lista broj 4

Socijaldemokratska partija Hrvatske - **SDP**,
Zagorska stranka - **ZS**

1.	MARKO VEŠLIGAJ	HRVAT	A. Šenoa 5, Pregrada
2.	STJEPAN MIKLAUŽIĆ	HRVAT	D. Plemenščina 16, Pregrada
3.	JOSIP KRUŠLIN	HRVAT	J. Leskovara 35, Pregrada
4.	TAJANA BROZ	HRVATICA	Lj. Gaja 28, Pregrada
5.	JOSIP KROG	HRVAT	Bregi Kostelski 24, Pregrada
6.	JOSIP POGAČIĆ	HRVAT	Gorjakovo 129, Pregrada
7.	ŽARKO ŽIGER	HRVAT	Klenice 16, Pregrada
8.	PETRA JAVORNIK	HRVATICA	Vrhi Pregradski 51, Pregrada
9.	VLADO GRILEC	HRVAT	Sopot 143, Pregrada
10.	MICHAEL KOPRIVNJAK	HRVAT	J. Leskovara 6, Pregrada
11.	ŽELJKO FIŠTER	HRVAT	Vrhi Pregradski 30, Pregrada
12.	IVAN HORVAT	HRVAT	Kostel 31, Pregrada
13.	ZVONKO VDOVIĆ	HRVAT	Benkovo 20, Pregrada
14.	SNJEŽANA KANTOCI	HRVATICA	S. Kantocija 3, Pregrada
15.	IVAN VARJAČIĆ	HRVAT	Valentinovo 45, Pregrada

Udruga «Dobra kapljica»

Piše: Stjepan Javornik

Kod vinogradarske kućice na Branju grojzdja

Udruga vinara i vinogradara «Dobra kapljica» osnovana je 1998. godine trenutno broji oko 75 članova.

Osnovana je s ciljem ostvarivanja napretka u poljoprivrednoj proizvodnji, napose u vinogradarstvu te proizvodnji i njezi vina.

Udruga je kroz svoj rad organizirala brojna stručna predavanja o zaštiti vinograda te predavanja o postupcima sa moštom i vinom. Organizirane su i brojne degustacije vina uz komentare vrhunskih enologa koji su svojim savjetima puno pripomogli upozoravajući nas na moguće pogreške u procesu proizvodnje i njege vina. Ovdje moramo svakako spomenuti pok. dr. Gerharda Schuberta koji je svojim radom zagorsku vinsku kartu podigao na zavidan nivo, a i utjecao na vinare da se odluče na kasne berbe, proizvodnju predikatnih vina, a u hladnijim zimama čak i vina ledene berbe.

Udruga svake godine organizira ocjenjivanje vina za svoje članove ali i za ostale zainteresirane građane. Rezultati tog ocjenjivanja ulaze u zajednički županijski katalog «Vinarijade» pa možemo s ponosom reći da smo zadnje dvije godine po broju zlatnih diploma najjača Udruga u županiji. Neki od članova daju vina i na ocjenjivanje na sajmove i izložbe vina kao Bedekovčina, Zelina, Split, Vinovita - Zagreb, gdje također osvajaju redom visoke ocjene. U udruzi ima nekoliko članova koji imaju i zaštitu kontroliranog zemljopisnog podrijetla za vino dobivenu od Hrvatskog zavoda za vinogradarstvo i

vinarstvo koji jamči da su ta vina kvalitetna ili vrhunska. Moram svakako spomenuti i našeg člana gosp. Borisa Drenški (Bodren d.o.o.) koji je na prestižnom natjecanju u Londonu osvojio dvije zlatne medalje te tako proslavio naše pregradsko vinogorje.

Udruga se redovito promovira i na manifestaciji «Branje grojzdja» prodajom vina u maloj kućici na glavnom trgu. Prošle godine su po prvi puta i sami vinari bili sudionici tradicionalne povorke berača, prilikom otvorenja manifestacije prezentirano je i kupazirano vino (mješavina kvalitetnih vina) koje bi trebalo postati tradicionalno vino «Branja grojzdja» te bi se na taj način i dodatno promovirali.

Udruga je početkom 2005. godine započela sa uređenjem prostora kušaonice vina. Marljivi vinogradari odradili su oko 550 radnih sati na čišćenju i iskopu zemlje iz prostora ispod muzeja grada Pregrade. Nažalost zbog prodora vode i opsežnosti zahvata uređenja cjelokupnog prostora članovi Udruge bili su prisiljeni odustati od daljnjih radova pa daljnje uređenje preuzima Grad Pregrada. Taj prostor danas je Gradska kavana u kojoj se održavaju i mnoga druga događanja pa iako nekoliko naših vinara u njoj prodaje svoja vina nedovoljno služi promociji i prodaji naših proizvoda.

Na kraju ipak moramo biti ponosni na sve što je dosada Udruga postigla i nastaviti dalje jer kvaliteta današnjih vina je na vrlo visokom nivou još samo treba poraditi na boljoj promociji kroz vinotočja i vinske ceste.

S jednog od predavanja za vinogradare

Lovačko društvo «Kuna»

Piše: Josip ilić

Povijest Lovačkog društva "Kuna" počinje 1945. godine, kada se nekolicina tada utjecajnih i društveno aktivnih ljudi udružilo u želji da se osnuje lovačko društvo koje bi obuhvaćalo cjelu tadašnju općinu. Tako je prva skupština održana 17. rujna te iste godine kada je lovačko društvo dobilo ime "Kuna". U prvi Izvršni odbor ušli su kao osnivači Društva: Špiljak Franjo kao predsjednik, Pajter Milivoj, Leskovar Stjepan, Leskovar Petar, Storjak Franjo, Blažun Andrija, Družinec Slavko i Debeljak Milan, a ukupno je bilo 19 članova.

Godine 1946. društvo je počelo pripremati planove za izgradnju doma na Kunagori koji se i danas službeno zove Lovačko - planinarski dom. Prema zapisima i usmenoj predaji te sjećanjima tada još školaraca, počela je izgradnja koju su uz tadašnje lovce i nekolicinu planinara pomagali građani Pregrade.

Tako se sjeća naš lovac Tkalec Stjepan koji je tada imao 13-14 godina kako su kao đaci nosili crijep na kuna goru puteljkom koji vodi od crkve prema vrhu, dok su ostali materijal vozili volovima po blatnjavom putu. Postoji i svjedočenje danas pokojnog Družinec Slavka koji je sa svojim konjima vukao građu za krov kao i ostali materijal. Isto tako u to vrijeme bila je donesena uredba kojom kažnjenci za sitnija nedjela nisu išli u zatvor nego su umjesto toga morali nositi materijal na Kunagoru.

Na otvorenju Lovačko - planinarskog doma na Kunagori za predsjednika Lovačkog društva i Planinarskog društva izabran je lovac Blažun Andrija.

Broj članova uskoro se povećao na 80 te

EKIPA LD "KUNA" PREGRADA 2006.

se društvo brzo razvijalo. S obzirom na starosnu dob lovaca taj broj se 70-tih i 80-tih godina smanjivao tako da je zadnjih 15 godina broj članova otprilike oko 70 lovaca. Najveći pomak u podmlađivanju društvo je postiglo zadnjih desetak godina te je sada prosječna starost članstva 45 godina.

Danas je Lovačko društvo "Kuna" Pregrada vrlo organizirana udruga koja uspješno gospodari lovištem te ima vrlo dobre odnose sa sličnim udrugama u susjedstvu i šire i jedna je od priznatijih lovačkih udruga u Županiji.

Lovačko društvo "Kuna" Pregrada je ustrojeno kao udruga koja se bavi uzgojem, zaštitom i lovom divljači. Učlanjeno je u Županijski lovački savez, a preko njega u Hrvatski lovački savez.

Društvo ima sjedište u Pregradi, Pod Lenartom 2 gdje posjeduje lovački dom. U posjedu ima i polovinu - doma na Kunagori te streljanu na glinene golubove.

Lovište

Od 10. 05.1996. godine ustanovljen je zakup lovišta kojim gospodari Lovačko društvo "Kuna" Pregrada. Lovište je zakupljeno na 10 godina počevši od dana

potpisivanja ugovora o zakupu.

Lovište obuhvaća sadašnji teritorij Grada Pregrade i veličine je 5774 ha. Reljef lovišta tipičan je za zagorski kraj, izmjenjuju se brežuljci i doline u kojima većinom protječu potoci, a nadmorska visina od 150-450 metara svrstava ovo lovište u lovišta brdskog tipa.

U lovištu prevladava kontinentalna klima koja je pogodna za obitavanje divljači koja se tu nalazi. Najveći dio lovišta pokrivaju šume te zatim oranice i livade, a jednim dijelom i veliki kompleks vinograda koji se nalaze u Plemenščini u Gori i Sopotu.

Lovište je ispresjecano raznim kategorijama cesta i puteva na kojima je dosta velika frekvencija kretanja ljudi i vozila te time uveliko smanjuje lovno-produktivnu površinu.

Prema lovno-gospodarskoj osnovi lovno-produktivna površina iznosi oko 3000 ha, dok ostala površina otpada na grad i sela.

Ovo lovište uz propisane mjere i zahvate prilagođeno je za uzgoj sljedećih vrsta divljači: zec obični, fazan obični, srna obična, divlja patka i trčka. Pored ovih vrsta divljači u lovištu još obitava: lisica, kuna zlatica i bjelica, ondatra, jazavac, šljuka, grlica divlja, golub grivnjaš, vrana siva, svraka, šojka i jastreb škanjac

U lovištu se nalazi optimalan broj lovno-tehničkih objekata, a tu spadaju solišta, srneća i fazanska hranilišta i visoke čeke. Za prihranu divljači lovačko društvo nabavlja potrebne količine hrane i soli a za prehranu se zasijavaju remize u kojima hrana ostaje kroz cijelu zimu.

Svake godine nakon završetka lovne sezone vrši se prebrojavanje divljači nakon čega se određuje stvarno stanje broja određene divljači u lovištu, a time i plan odstrela kojeg propisuje lovno-gospodarstvena osnova.

U lovištu je organizirana lovočuvarska služba koja je podijeljena na tri grupe te se tako vrši nadzor i stanje u lovištu. Pravilnim provođenjem lovno-gospodarstvene osnove osigurava se zaštita fonda divljači i uzgoj dovoljnog broja

divljači za odstrel.

Sportska sekcija

Negdje u tijeku izgradnje lovačkog doma 1983. godine, a na inicijativu nekolicine mlađih lovaca, rodila se ideja o aktiviranju u streljaštvu i to u gađanju glinenih golubova, sportu koji je među lovcima postajao sve popularniji.

Tako su prvi članovi ekipe kojoj je bio vođa i osnivač ekipe Storjak Martin bili: Varjačić Dragutin, Brezak Stjepan, Hlupić Zvonko, Vučilovski Zdravko. Leskovar Željko, Žiger Franjo, Fišter Josip.

Te iste godine je prikupljena sva dokumentacija i prišlo se početku izgradnje streljane koja se nalazi na kuna gori. Svojim velikim radom i zalaganjem lovaca Storjak Martina, Vnuk Milana, Žiger Franje, Leskovar Željka, Halamić Franje, Vučilovski Zdravka, Drenški Stjepana, Fišter Josipa i braće Hlupić koji su sa svojim kamionima dovezli sav materijal te još nekoliko lovaca izgrađena streljana na glinene golubove.

Tako je streljana postala mjesto gdje su se događala razna takmičenja između lovačkih društava, a posebno Huma na Sutli, Desinića i Pregrade.

Godine 2006. izgrađena je najmodernija streljana sa svim pratećim objektima te je postavljen i najnoviji stroj za izbacivanje meta.

Sadašnju streljačku ekipu sačinjavaju: Ilić Josip (vođa streljaštva), Hanžić Mario, Leskovar Branko, Bešenski Ivan, Vučilovski Zdravko, Drenški Milan, Gorupić Milan, Storjak Milan i Žiger Žarko.

Streljačka ekipa sudjelovala je i u osnivanju Zagorske lige u gađanju glinenih golubova i na takmičenjima pokazala odlične rezultate.

Lovačko društvo već tradicionalno organizira turnir u gađanju glinenih golubova u sklopu manifestacije "Branje grojzdja" svake godine, gdje se natječe puno ekipa iz županije i šire.

ŠRD «Gorica»

Piše: Oliver Sedlar

Športsko ribolovno društvo Gorica prvi put se spominje 24. srpnja 1979. god. Društvo je vezano uz istoimeno jezero u samoj blizini jednog od naših dvoraca, dvorac Goricu.

Zanimljivo je da je, kada je postojalo jezero Vonarje, društvo brojalo 270 članova koji su pokazivali veliki interes za športski ribolov. Velik broj članstva pridonio je udruzi dobrim rezultatima na natjecanjima na državnoj razini i lige Sutla koje se održavalo na tada međurepubličkom nivou sa Slovenijom. U tim danima imali smo pionire, juniore, seniore i žensku takmičarsku ekipu. Ispuštanjem jezera Vonarje broj članstva je opao, ali i dalje smo aktivni. Tako sada imamo 30-ak članova, a među njima aktivne takmičare u kategoriji kadeta i seniora koji sudjeluju na županijskim takmičenjima.

Svake godine održavamo takmičenje za vrijeme manifestacije "Branje Grozdja" prilikom čega primamo takmičare iz županije i Slovenije. Zahvaljujući tom takmičenju, dogodilo se i veliko prijateljstvo između društva Vinipotok Zlatar i Gorice. Naši kadeti ugostili su njihove, održali druženje na jezeru Gorica i ostali cijelu noć. Za tu priliku svi su kadeti

morali sami podignuti šatore, zapaliti vatru i činiti ono što radi svaki ribič: čekati svoju ribu. Drugo jutro svi su prošetali gradom i upoznali druge znamenitosti našega mjesta.

Jezero Gorica ponosi se s 17 vrsta slatkovodnih

riba: šaran, amur, som, štika, zlatni karas, crvenperka, babuška, klen, pastrvski grgeč, ostriz, žutooka, svilac, patuljasti som, bolen, tostolobik, bjelkica i sunčanica.

Društvo se, osim ribolova, športskog ribolova i razvoja ribolovnog turizma, bavi i obrazovanjem članstva, osobito mladeži, iz gospodarenja ribolovnim vodama i športske etike. Članovi održavaju floru i faunu tako da osim riba u krugu jezera mogu susresti divlja patka, vjeverice, kornjače, ...

Da bi jezero bilo pristupačno svima koji vole takav način rekreacije i odmora odlučili smo napraviti most do otoka, a na otoku smo postavili stol i klupe za odmor. Također smo uredili šetne staze. Članovi još rade i na projektima uređenja pa nam je zbog toga potrebna kućica koju planiramo napraviti isključivo od drva. U planu nam je i čišćenje okoliša daleko oko jezera jer s godinama se šuma napunila raznim otpadom. Ovim putem upućujem apel svim građankama i građanima: "ČUVAJMO PRIRODU!"

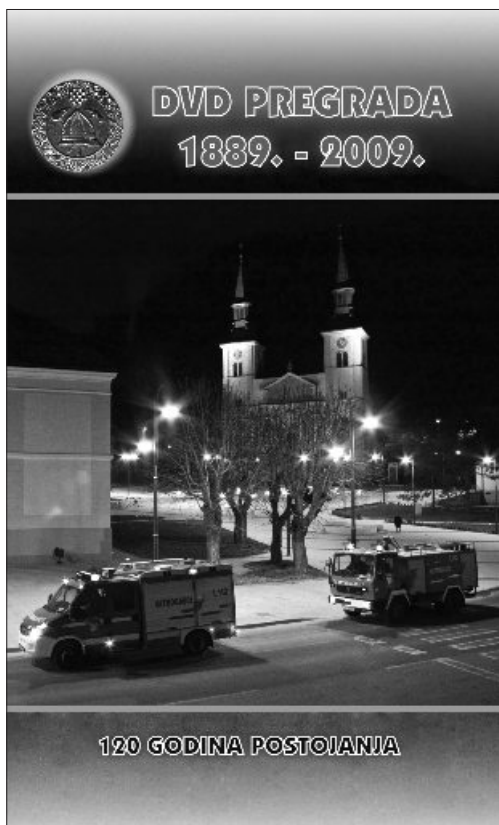
Za kraj, ribički vic godine: Kako policajci love veliku ribu? "U ime zakona izađi napolje!"

Uz ribički pozdrav **BISTRO!**

120 godina DVD-a Pregrada

Piše: Boris Krizmanić

I deja da se napravi knjiga o pregradskom vatrogastvu prilično je stara; ona se javlja povodom proslave 100-obljetnice postojanja DVD Pregrada, no to je vrijeme tzv. hrvatske šutnje, vrijeme priprema za demokratske promjene i vrijeme priprema za Domovinski rat.

Tada se još jednom obistinila izreka da u ratu muze šute pa je tadašnje

vatrogasno vodstvo odustalo od knjige, a nakon toga ova namjera nije bila snažnije aktualizirana sve do naših dana.

Vatrogastvo je društvena pojava i nije izdvojeno od općih, njemu suvremenih društvenih procesa. Stoga i knjiga nastoji pojedine pojave i situacije vezane na Društvo smjestiti u širi kontekst pa nam ona skreće pažnju i na zbivanja u društvenom, političkom i gospodarskom planu našega grada, regije i domovine.

Nakon uobičajenih protokolarnih uvoda naših političkih i vatrogasnih čelnika knjiga nam daje pregled prilika u Pregradi u drugoj polovici 19. stoljeća kada naše mjesto postaje kotarskim središtem. To joj nameće obavezu da smjesti novoosnovane ustanove građanske uprave u novosagrađene prostore. Time Pregrada postaje upravno središte za šire područje, a istovremeno i arhitektonski skladno razvijeno naselje. Građanska uprava propisuje i nove društvene standarde koje treba poštivati. Jedan je od njih i obaveza da se ustroji vatrogastvo i tu počinje njegova pregradska povijest.

Povijest DVD-a Pregrada u ovom je izdanju periodizirana prema širim povijesnim zbivanjima. Najčešća orijentacija su ratovi koji se odražavaju na rad Društva tako što on u ta vremena zamire.

Sljedeći navedeni ritam, knjiga sadrži sljedeća poglavlja:

1. Od osnutka Društva do Prvog svjetskog rata
2. Između dva svjetska rata
3. Od 1947. g. do Domovinskog rata
4. Od početka Domovinskog rata do danas.

Povijesnom dijelu pridodana su još poglavlja: DVD Pregrada danas i Vatrogasna zajednica Grada Pregrade i njeni članovi (DVD Vinagora, DVD Stipernica i DVD Benkovo) čime je u kraćim crtama predstavljeno vatrogastvo čitave lokalne jedinice danas.

U pojedinim razdobljima naglašeni su dominantni događaji i njihovi sudionici. Istaknuta su pojedina imena važna za vatrogastvo. Neka od njih prerasla su u pravu legendu.

Glavna poteškoća u izradi knjige vezana je na nedostatak izvorne građe za pojedina razdoblja. Taj je problem prisutan od samog početka, od nastanka Društva. Naime, dokumenti vezani na osnivanje DVD Pregrada i prva desetljeća njegova rada netragom su nestali u vrijeme Prvog svjetskog rata pa je to razdoblje rekonstruirano tek 1939. godine izjavama još živih sudionika-osnivača Društva. U kasnijem razdoblju ovakve „crne rupe“ nastaju u nekoliko navrata, ali na sreću za kraća razdoblja.

Obilježavajući 120-obljetnicu nastanka najstarije pregradske udruge, uspjeli smo, barem se tako nadamo, trajno, u obliku knjige zabilježiti sve ono najvažnije u njenom životu i radu.

Na kraju DVD Pregrada se zahvaljuje svim donatorima koji su poduprli obilježavanje 120-obljetnice Društva. Većina njih naši su stalni pomagači i vjerni partneri pa im na tome najljepše zahvaljujemo.

Na realizaciji ovog izdanja radio je Uređivački odbor u sastavu: Milan Burić, Stjepan Javornik, Boris Krizmanić, Dragutin Leskovar, Dominik Martinko i Stjepan Špoljar.

Uređivački odbor imao je podršku širega članstva i drugih Pregrađana koji su ustupili svoj foto materijal na korištenje i u tom smislu pridonijeli većoj dokumentarnosti izdanja, a u znak zahvalnosti oni su navedeni na kraju knjige.

Igor Hamer

Razgovarao: Matija Šutina

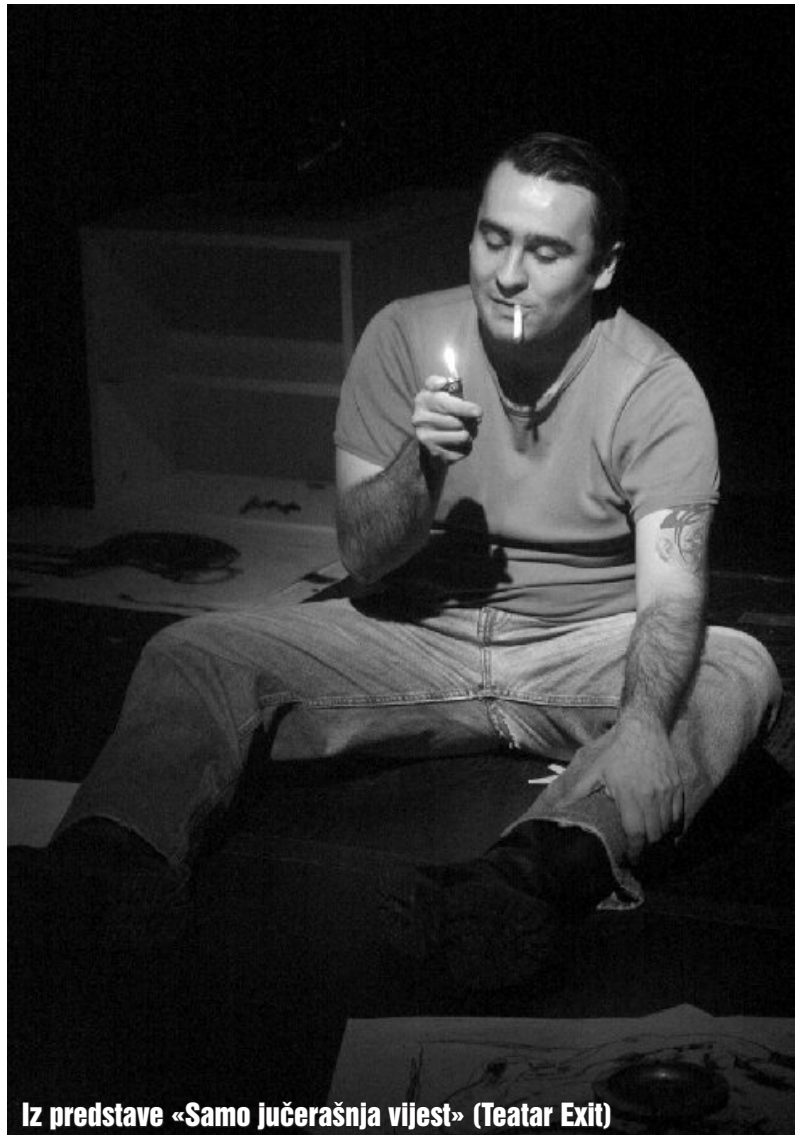
Kada mi je urednik ovog lista predložio da napravim intervju s Igorom nisam uopće razmišljao da li da pristanem ili ne jer sam odmah znao da će to biti zanimljiv razgovor. Zbog toga neću pričati o recenzijama predstave «Jura», i kasnijoj evolucije Jure u «Samo jučerašnju vijest», već ću vas prepustiti razgovoru s Igorom.

Nalaziš se u nekom društvu u ugodnoj atmosferi i netko te pita čime se baviš. Što ćeš mu odgovoriti?

Prvo glumim onda pišem. Pišem stvari koje me zaokupljaju privatno i stvari koje izlaze iz glume i nekakvih improvizacija. I jedno s drugim je povezano. Pripovijedanje me je još ko klinca na neki način zanimalo. Već sam onda imao onu pripovjedačku moć da znam ispričati priču da je ljudima zanimljivo. Recimo u onih sat vremena u vrtiću kada se ide spavati, ja sam uzeo slikovnicu i prepričavao je svojim riječima i svi su sjedili oko mene i slušali. Tako da mogu reći da taj pripovjedački moment imam od uvijek. A za glumu sam se zapalio kada sam bio sam u kući poslije rata, preko filmova. Ono što mi je bilo uvijek čarobno u glumi je moment kada majstori glume odu iz dijaloga u nekakav monološki dio. Kada prepričava neki događaj, otvori dušu i u momentu promijeni emociju. I onda sam počeo istraživati kak to oni ispričaju priču da me dirnu. Skušio sam da su svi prošli razna iskustva u životu i da sada to razvlače k'o tijesto, k'o glinu i igraju se s tim emocijama.

Gdje si napravio prve konkretne korake prema glumi i kako je do toga došlo?

U studiju Kubus kod Simone Dimitrov Palatinuš. To je radionica po metodi Mihaela Čehova, s time da se koriste metode Stanislavskog, Strasberga i Reikia. Počelo je kao rad na sebi. Išao sam se tražiti, i imao sam osjećaj da se želim baviti glumom ali nisam bio siguran. Nekako što sam stariji to sam više introvertiran. Nisam više ko s 18-19 godina kada bi došao u neko novo društvo i u 5 minuta šarmirao sve. To je nestalo. Život te promijeni. U to vrijeme kad sam kretao, introvertiranost je prešla u neke oblike patološkog gdje sam se bojao čak i svojih, a

Iz predstave «Samo jučerašnja vijest» (Teatar Exit)

kamoli nekih novih ljudi. Tada sam si rekao da ako stanem pred 20 ljudi i ispričam neku priču i budem zanimljiv, to je pobjeda. A kad sam to uspio, išao sam dalje i došlo je do toga da sam počeo pisati Juru.

Gledajući hrpu naših ratnih filmova i tekstova, koji su u najmanju ruku loši, imao sam potrebu da ta prva priča koju budem napisal bude ona koju trenutno najbolje znam, najbolje osjećam i najviše sam involviran u nju. Da bude pogled iz unutra od nekog iz te moje generacije, da se kaže kak je to stvarno bilo. Ne bojim se neuspjeha. Mislim da je puno važnije da čovjek radi i pokušava, nego govorit kak je sve loše i niš ne valja.

Pa ak i ne uspije bar znaš da si probal. Bolje je donijeti i lošu odluku nego nikakvu.

Kada si počeo pisati Juru, išao si napisati predstavu ili je to bila potreba da izbaciš iz sebe sve ono što si prošao u ratu?

I jedno i drugo. Počelo je ko izbacivanje emocija na papir. Doslovno svoj život, sve kaj sam se mogao sjetiti, stavljao sam na papir i emocije koje utječu prema tome. I onda mi se dogodilo, nakon pola bilježnice, da sam po prvi puta u životu gledao sebe iz nekog neutralnog kuta. Tu je došlo do toga da nekih 80% stvari za koje sam se krivio sam počeo drugačije gledat. Čekaj malo! Prošao sam ovo i super. I ovo, i ovo, ... Kaj briješ čovječe? Daj ajde, Rock and Roll! Ajmo sad iz ovog napraviti pravu stvar. I onda sam se počeo igrat s forum kaj bi bilo kad bi bilo. Kaj bi bilo da sam tu otišao još 2 koraka dalje? Kaj da sam tu bio još veći gad? Kaj bi bilo da sam tu bio manji gad? I tako je pomalo nastajao Jura. Potom sam prezentirao dijelove onog što sam

pisao i s obzirom na povratnu informaciju mijenjao komad i razvijao lik Jure.

Baza Jure je autobiografska. No na kraju su ostale samo neke crtice koje su doslovno moje. Recimo, stvarno sam našao štakora na putu do vrtića. No, emocija, barem ona napisana, je moja, iskrena i nepatvorena. Emocija je odglumljena s dosta razlike. On je u biti ja s dodatkom nekih 4-5 likova. I trebalo mi je dosta da u glumi odijelim Juru od sebe.

Tijekom predstave, u nekoliko navrata je publika na istu emociju reagirala različito. Kako to komentiraš?

Valjda je komad takav da ljudi sami sebe razotkrivaju kakvi su prema njemu. Iz svojeg iskustva, iz svojih predrasuda i znanja, svi gledaju iz druge perspektive istu priču. To vidim i po kritikama. Kao da više kažu o sebi nego o predstavi. Isto tako i publika. I to mi je super. To znači da sam pogodio u srž teme.

Kako izgleda priprema za predstavu? Imaš neki ritual ili praznovjerje?

Imao sam praznovjerje na početku, ali sad ih pokušavam maknuti jer je to definitivno znak nesigurnosti. Imao sam foru s brijanjem na dan predstave. I potom kada bi se obukao u kostim postajem Jura. Ali nakon dvije tri predstave bez toga shvatio sam da mi to ne treba. Jedino kaj bi mi bilo idealno, pošto je to komad koji traje sat vremena, je da sam nekih sat vremena prije sam sa sobom, sa svojom muzikom, izvodim ples i lagano ulazim u lik. Onda se dižem energetski da to mogu izvest u dah i da dobijem Juru.

Nakon što sam prvi puta izveo Juru osjećao sam se fenomenalno. Ko da mi je 100 kila kamenja palo sa leđa. To je bila ona prava prirodna euforija i bio sam sretan i zadovoljan kaj sam napravio pravi stvar.

Uvijek osjetiš razliku u pljesku na kraju predstave. Već u toku možeš znati kakav ćeš dobit ovisno o tome koliko si bio dobar i koliko si sebe dao. Tako da je uvijek iskren. Ako i baš nisi bio na 100% i nije te išlo, ali si se trudio, dobit ćeš pravi pljesak.

Igorova predstava «Samo jučerašnja vijest» trenutno igra na repertoaru Teatra Exit (www.teatarexit.hr) u Zagrebu, Ilica 208, telefon 01/3704-120.

Skica za toponimiju Pregrade i okolice

Piše: Boris Krizmanić

Pregradski kraj kao, uostalom i čitavo Zagorje, karakterizira velika reljefna razvedenost pa je za očekivati da će veliki broj toponima odraziti tu krajobraznu karakteristiku. Stoga mnoštvo bregova i brežuljaka obraslih raznim vrstama šume, pitomih dolova i zaravni obogaćenih selima i zaseocima ispresjecanih vodotocima vjerno prate odgovarajuća imena. Ona su, osim nekoliko iznimki, slavenskoga porijekla; došla su zajedno s doseljenicima u velikoj seobi naroda. Tek poneki toponim ima porijeklo u latinskom, njemačkom ili kojem drugom jeziku.

Toponimi su u pravilu stariji od prezimena. Naziv mjesta vrlo je potreban stanovništvu radi orijentacije u prostoru. Zato je njihova promjena vezana uz velike seobe ili ratna zbivanja, a u mirno doba naziv se mjesta ne mijenja

U ovoj skici za toponimiju pregradskoga kraja obuhvatit ćemo poznatije oronime (nazive planina, bregova), hidronime (nazive voda) i ojkonime (nazive naselja).

Oronimi

Najpoznatiji oronim na našem području je *Kunagora*. (Ponegdje ćemo naići na oblik *Kuna-gora* ili *Kuna gora*. S obzirom na tendenciju u hrvatskom jeziku da se polusloženice i složeni pojmovi gdje je to moguće stapaju u jedinstvenu riječ, složenicu, preporučio bih oblik *Kunagora*). Ovaj oronim sadrži dva korijena: *kuna* i *gora*, a značenje mu je „gora u kojoj ima kuna“. I dandanas ih ima, no u staro vrijeme one su imale veću važnost jer se krznom tih životinja plaćao porez, *kunovina*.

Po tom obrascu nastali su još oronimi: *Vinagora* i *Kostelgora* (može i *Kostelska gora*). *Vinagora* je u značenju „gora u kojoj ima *vina*“, uzgaja se vinova loza i proizvodi vino, a *Kostelgora* je „gora u (ili na) kojoj je *Kostel*“. Korijen *gora* susrest ćemo i u ojkonimima *Gorica*, *Gora* i *Mala Gora*. On označava poziciju onoga što je imenovano, da je to što je imenovano *gore*, *visoko*. Od istaknutijih oronima još je *Vrljanšica*, brijeg iznad Sopota, a značenje mu je *vrlet*, *strmina*. Da se na njezinim obroncima razvilo kakvo naselje, ono bi moglo nositi naziv *Strmec*.

Hidronimi

Na području naše lokalne jedinice nema izrazito velikih vodotoka niti voda. Tek su tri potoka, nekoliko potočića i jedno jezero. Najveći potok, ili neki misle rječica, je *Kosteljina* koja je ime dobila po starodrevnom Kostelu ispod kojeg protječe. Drugi po veličini je *Sopotnica*, a ime je dobio po imenu prvog naselja kroz koje prolazi. Treći je *Svedružica*, a ime također duguje naselju kroz koje protječe. Na području Pregrade je i jedno jezero – *Goričko jezero*. Ime je dobilo po dvorcu Gorica u čijem je vlasništvu od nastanka do danas. Uz *Sopotnicu* Sopot ima još jedan potočić, *Kamešicu* koji izvire u Kamešeku, terenu izrazito kamene građe kao što mu i ime govori.

Ojkonimi

Lokalna jedinica Grad Pregrada u svom sastavu ima 26 naselja, a većina naselja ima zaselke ili dijelove svog teritorija koji također imaju svoje ime. Ime naselja ili dijela teritorija koji mu pripada najčešće je sročeno prema karakteristikama toga terena kakav je bio (a često i ostao) u vrijeme njegovog imenovanja. Naši preci, stari Slaveni, koji su naselili ove krajeve nazive mjesta u najširem smislu te riječi imenovali su prema mjestima iz svoje prapostojbine koja su imala slične karakteristike. Zato ćemo i danas u područjima koja nastavaju Slaveni pronaći mnoštvo istih ili sličnih toponima kao što su: Bistrica, Sopot, Gaj, Dubrava, Završje, Hum ...

Značajna kategorija ojkonima su oni koji odražavaju neku reljefnu karakteristiku. Tu u prvom redu spada ojkonim *Pregrada* o kojemu je bilo riječi u monografiji *Grad Pregrada*. Nedvosmisleno je da se radi o tvorbi *pre-grad-a*, tj. o ojkonimu koji govori o pregrađenosti prostora, o vizualnom, a potom i fizičkom doživljavanju pregrađenosti prostora kojim se krećemo budući da Kunagora i okolni bregovi odvajaju relativno ravničarski prostor od onoga koji je u pregradskom zaleđu.

Ojkonim Sopot dobrim dijelom spada također u tu kategoriju. Prakorijen te riječi *sop* ima daleku vezu sa oblikom *slp*, iz čega nastaje današnja riječ *slap* s tim da *sop* ima daleko jaču onomatopejsku crtu. *Sopot* je

sveslavenski ojkonim i označava mjesto koje ima vodu, *slap*, a to je slučaj i u ovom primjeru. Ovamo bismo uvrstili i ojkonime *Gorjakovo* koji govori o tom prostoru kao gorovitom, punom *gora* te *Malu Goru*, *Goru* i *Goricu* u kojima se kazuje da se radi o terenima „na visokom“ „gore“.

Na kostelskom području dva su toponima zanimljiva s tog aspekta. Prvi je *Sutinsko*. U korijenu te riječi je *tins*, tijesno, a prefiks *su* kazuje o tjesnoći s obje strane, o dvojstvu, (kao u riječi *su-putnik* itd.). Taj prostor opisali bismo kao „tijesni prolaz“, prolaz stiješnjen između dvaju brjegovova. Drugi je toponim *Midofar*. Jedan je od rijetkih koji su preostali iz germanskog jezičnog naslijeđa. Sastoji se od riječi *müdo* i *faren* i označava dio terena u kojemu se usporeno krećemo zbog strmog terena. Doslovno bismo ovu složenicu preveli kao „usporena vožnja“. Dakako, radi se o toponimu koji je nastao u vrijeme volovskih zaprega, ali ima svoj razlog postojanja i danas.

Tri naselja nose ime po vrsti šume ili stablima koja su rasla na određenom području. To su: *Gabrovec* (od grab), *Klenice* (od klen) i *Višnjevica* (od višnja). To su tzv. dendronimi.

Naselja Kostel, Kostelsko i Kostel Bregi sadrže latinski korijen *castellum* u značenju tvrđavica, mala tvrđava. Toponim govori o tome da ima porijeklo iz vremena prije doseljavanja Slavena na ovo područje.

Nije pouzdano, ali je vjerojatno da ime naselja *Bušin* sadrži značenje *buš(iti)*, tj. to je područje i u starije doba bilo nalazište nekik rudača.

Donja Plemenščina i Gornja Plemenščina nekad su se zvale Bušin Plemenitih, tj. to su bila imanja plemenitaša (Keglevića, njihovih prethodnika ili kupaca njihovih imanja). Ojkonimi koji sadrže neko osobno ime, najčešće svetačko, smatraju se mladima po postanku. Takvi su: *Marinec* (ili *Marinci*) od *Mara* ili *Marija*, *Martiša Ves* od *Marta* i *Ves* (= selo), *Pavlovec* od *Pavao* (sv. Pavao), *Svetojurski Vrhi* (po sv. Jurju), *Benkovo* po *Benku* (sv. Benediktu) i *Valentinovo* (po sv. Valentinu).

Nejasno je porijeklo ojkonima *Cigrovec*, *Stipernica* i *Vojsak*.

Zagorska turistička ponuda

Piše: Sandra Miladin

Hrvatska je tradicionalno turistički orijentirana zemlja, a turizam danas čini stratešku granu hrvatskoga gospodarstva. To se, među ostalim, vidi i prema stalnom porastu broja turista, broju novih radnih mjesta u sektoru turizma i na kraju, prema ukupnim prihodima. No, više od 95 posto turističkog prometa odvija se na Jadranu, a samo manji dio na kontinentu.

Turizam u Krapinsko-zagorskoj županiji najviše se očituje kroz termalna središta, srednjovjekovne dvorce, obiteljske hotele, pansioni i restorane.

Kada se govori o obiteljskim hotelima, pansionima i restoranima, u većini slučajeva radi se o seoskom turizmu ili gospodarstvu, ili točnije o ruralnom turizmu.

Razlog tome uvelike leži u činjenici da se Hrvatsko zagorje, kao regija, do početka 20-og stoljeća pretežno bavila poljoprivredom te su na taj način pojedinci svoja domaćinstva pretvorili u turističke objekte te tako pridonijeli očuvanju običaja, tradicionalnog izgleda kuća, pripremanja hrane i najvažnije, razvitku turizma.

Budući da ja ovaj svoj novinarski zadatak nisam zamislila kao dosadan tekst koji govori o brojkama, teorijama, vrstama i definicijama u turizmu, nego kao kratki vodič kroz zagorska domaćinstva, restorane, pansioni, koje svakako morate posjetiti, ako već niste.

Počet ću sa seoskim turizmom „**GREŠNA GORICA**“, koja se nalazi nasuprot dvorca Veliki Tabor u Desiniću. Ova klet, vlasnika gospodina Damira Podboja, pruža pravi ugođaj seoskog zagorskog ambijenta.

Restoran s tradicionalnim zagorskim jelima, pripremljenim na način kako su još bake radile, stoljetna hrastova šuma, miris livada, razigranost srna i jelena koji nesmetano pasu na obronku, prekrasan pogled na dvorac Veliki Tabor, učinit će vaš boravak radostnim i ugodnim, a djeci upotpuniti igru na prostoru uređenom baš za njih.

Vrijeme provedeno u Grešnoj gorici, na trenutak će vas vratiti u bezbrižno djetinstvo, kada ste vikende provodili kod baka i djedova trčeći po šumama i igrajući se sa životinjama.

Internet: www.gresna-gorica.com

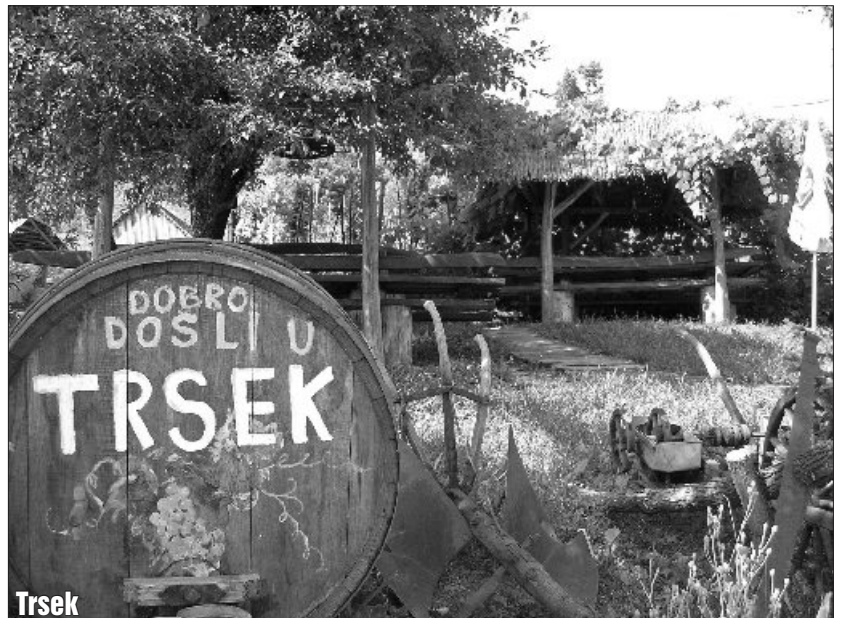

Grešna gorica

Seljački turizam „**TRSEK**“ nalazi se u blizini Grešne gorice, na prekrasnom brežuljku između Velikog Tabora, Desinića i Vinagore i u vlasništvu je obitelji Ptičar. Restoran sa zagorskim jelovnikom, po vrlo pristupačnim cijenama idealna je destinacija za veće grupne posjete.

Svoj boravak možete učiniti još ugodnijim u starinski uređenim sobama seoskog domaćinstva sa 5 dvokrevetnih i jednom trokrevetnom sobom.

Internet: www.trsek.hr

Trsek

Lojzekova hiža

Seoski turizam "**LOJZEKOVA HIŽA**" u vlasništvu obitelji Grden, nalazi se nadomak Marije Bistrice. Lojzekova hiža je lijepo uređena kuća u tradicionalnom stilu s komforom koji je prilagođen za goste željne odmora u zdravoj i netaknutoj prirodi. Svejedno je odakle dolazite u Lojzekovu hižu, iz kojega grada, iz kojega društvenog sloja, osoblje nastoji da svaki njihov gost ima osjećaj da su ovu pučku ljepoticu gradili očekujući baš njegov posjet. Gosti u Lojzekovu hižu dolaze ne samo zbog užitka i prisnog druženja, već osobito radi zdrave prirodnosti hrane pripremljene očaravajućim umijećem.

Internet: www.lojzekovahiza.com

Seoski turizam "**STARA VODENICA**" u vlasništvu obitelji Galić, nalazi se na području Grada Klanjca podno 511 metara visoke Cesarske gore. Ovo gospodarstvo nudi Vam prave domaće specijalitete iz domaće kuhinje, te razne sadržaje kao što su jahanje, vožnja kočijom, pješačke staze, šetnje i mnogobrojne domaće životinje. Oko objekta nalazi se mnogo interesantnih destinacija, povijesno-kulturnih spomenika te prekrasni vinogradi i šetališta s divnom Franjevačkom crkvom u Klanjcu i mnoštvom malih kapelica.

Netaknuta priroda okružena kulturnom baštinom, prvi je preduvjet za povratak k sebi i razmišljanju, ono nam omogućuje čovječnost u vremenu kad se istinske vrijednosti sve više gube!

Internet: www.staravodenica.hr

Klet KOZJAK smještena je u Sv. Križu Začretju. Ovo obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo u vlasništvu je obitelji Radovečki koja se prvenstveno bavi proizvodnjom kozjih sireva. Obitelj Radovečki ovom djelatnošću bavi se dugi niz godina, a 2008. godine svoju ponudu obogatila je i ponudom različitih vina iz Hrvatskog zagorja.

Pored svega toga, klet Kozjak raspolaže s restoranom koji nudi domaću hranu, smještajem u 8 soba i 2 apartmana, konferencijskom dvoranom s kompletnom opremom za organiziranje seminara, treninga, prezentacija te raznih oblika radionica. Ako ste mislili da je to sve, prevarili ste se. U Kozjaku možete degustirati razne autohtone proizvode, sudjelovati u aktivnostima u gospodarstvu, pješačiti uređenim stazama i mnogo toga drugog. Svakako destinacija osebujne ponude gdje će svatko pronaći nešto za sebe.

Internet: www.klet-kozjak.hr

VUGLEC BREG koji se nalazi na području grada Krapine u selu Škarićevo, samo 4 km udaljen od Krapinskih Toplica nije seoski turizam niti seosko gospodarstvo. Ovaj mali pansion u vlasništvu obitelji Vuglec pravi je raj za Vaše oči, uši i nepce. Uređen u tradicionalnom zagorskom stilu, nudi domaća jela u restoranu, vlastito vino iz svog vinskog podruma, smještaj u malim zagorskim hižama koje su nazvane po bivšim vlasnicima, konferencijsku dvoranu i pregršt priča iz davnina. Mjesto je to gdje sve ima svoje „zato“. Sportski tereni za tenis i mali nogomet, brdski bicikli, konji za djecu i odrasle zadržat će vas tamo cijeli dan i poželjeti ćete se vratiti ponovno, odmah drugi vikend.

Internet: www.vuglec-breg.hr

Vuglec breg

Zagorska narodna nošnja

Piše: Slavica Reiner

Nastavljamo priču iz prošlog broja na temu zaštite zagorske nošnje kao našeg kulturnog blaga. Ovom pričom želimo pomoći onima koji se odluče šivati prazničku-svečanu nošnju. Originalnih nošnji se više ne može naći, kao ni materijal, a nema ni majstora za šivanje. Za razne priredbe i manifestacije ljudi žele obući nošnju, pa se na brzinu nešto zašije po vlastitoj kreaciji. Stoga smo u Turističkoj zajednici Pregrade odlučili istražiti originalnost svečane nošnje iz okolice Pregrade. Krenulo se u istraživanje.

Nabavili smo svu literaturu o zagorskoj nošnji, konzultirali stručnjake u Hrvatskoj, kao i starije osobe iz okolice Pregrade, nabavili stare fotografije i originalne nošnje. Na osnovu svega smo se odlučili za izvedbu svečane nošnje koja se nosila krajem 19. i početkom 20. stoljeća. Već nakon Prvog svjetskog rata nošnja se brzo mijenja da bi nakon 1945. godine u potpunosti bila zamijenjena građanskom odjećom.

I muška i ženska praznička nošnja šivala se od najtanjeg domaćeg materijala – šesnajsaka. Odlikovala se bjelinom i jednostavnošću što joj daje sklad i stilsku ljepotu. U zimskim danima žene nose surke, a muški kapute od cajga - kupovni materijal.

Ženska nošnja sastoji se od rubače s oplečkom - janjka, koja je nafaldana i seže do iznad gležnja. Rukavci – bluza oblačila se ispod janjke s dugim uskim rukavima i na prsima ukrašeni bijelim vezom i heklanim špicama - čipkama. Pregača - fertun - šurc nabran je kao i kijklja i obrubljen špicama.

Muška nošnja je rubača - košulja. Poprsje je ukrašeno bijelim rupičastim vezom ili uzdužno proštepáno s nekoliko nabora.

Gače – breguše – hlače sašivene su od dva komada platna širine 70 cm i sežu do gležnja.

Lajbec - prsluk je od tamnoplave ili crne čohe - čoje - flanel ukrašen s crnim svilenim gajtanom, kopčan sa sedam dugmeta i podstavljen crnim glotom, dužine malo ispod struka, tek da pokrije remen od svinjske kože s mjedenom kopčom.

Ovo je grubo opisana praznička nošnja iz okolice Pregrade. U ostalim predjelima Zagorja su neznatne razlike samo u kroju, a materijali su isti.

Nošnja koju vidite na slici napravljena je

po kroju originala kao i ukrasi te od kupljenog lanenog platna, po vrlo povoljnoj cijeni i jako slično šesnajsaku.

Tko god želi pravu – izvornu – originalnu - našu svečanu zagorsku nošnju, nema više razloga da ju ne da sašije. Drage volje će vam autor ovog teksta u svemu pomoći. Vjerujem da svaki čovjek voli svoj zavičaj. Netko svoju ljubav iskazuje pisanjem pjesama, slikanjem, komponiranjem pjesama, njegovanjem izvornog govora... i tako duboko u duši voli svoje porijeklo i rodnu grudu.

Naša prošlost - to smo mi - Zagorci, po njoj smo jedinstveni i drukčiji od drugih. Sačuvajmo ono što je samo naše! Sačuvajmo ovaj djelić naše prošlosti u obnovljenoj prazničkoj narodnoj nošnji za buduća pokoljenja.

*Nek nam reče naš pravnuček tam negde za sto let:
"Pogledjte, tu lijepu svečanu obleku je zašila moja praprababica".*

Povratak kući

Piše: Ivan Kantoci Vanč

Gledam sliku pregradskog uskrsnog jutra. Pucačka družina 'Graf Keglević' ispaljuje svoje eksplozivom napunjene pištrole. Dim se diže put Kunagore, a svi prisutni svjedoci su gromkih praskova koji svojim odjecima svjedoče o tajni jednom dogođenog uskrsnog jutra. U ono vrijeme Marija Magdalena i dvojica Isusovih učenika Petar i Ivan natječući se tko će od njih dvojice prije stići do Isusova groba, našli su ga prazna i nakon toga se vratili kući.

Razmišljajući o onome što se u Pregradi događalo prije Uskrsa i što se događa sada, vezano uz pregradsku zbilju ovog trenutka i njene sudionike, razmišljam o pregradskome grobu i mogućnostima novog početka.

U zajednicama, a i u pojedincima čest je doživljaj iskustvo u kojem dolazi na vidjelo borba i sukob u kojima se osjećaji i razum bore za prevlast. Gdje se krije kraj takovim sukobima i borbama? Evanđeoska poruka uskrsnog jutra jasna je: takav put vodi u smrt, on završava u grobu. Ukoliko se osjećaji i razum toliko međusobno natječu tako da je u toj utrci jedan primoran pred drugim popustiti, onda je završetak grob. No ukoliko se međusobno pronađu i pomire, onda je to kao dar s neba. Tada postoji

mogućnost novog početka i povratak kući.

Iz perspektive naših osjećaja, naših intuicija, stvari su nam jasnije mnogo ranije nego što ih razumom uspijemo shvatiti. Osjećaji su temelj svakog stvarnog znanja. Slobodno možemo reći da su osjećaji sjedište naših ljudskih posebnosti. Pri svemu što nas snalazi, osjećaji su najvažniji kriterij naših procjena. Oni nam pomažu osjetiti

se svoji na svojemu u svijetu u kojem trebamo naučiti živjeti. No osjećaji, koliko god bili važni, po sebi su slijepi. Potreban nam je razum kako bismo učinili vidljivim ono što osjećamo. A to nije samo neko ponavljanje nego jedno novo otkrivanje. To je radost svakog učenja pri kojem osjećamo da smo već znali, ali toga još nismo bili svjesni. Tako učeći osjećamo se jačima što djeluje stimulirajuće na naš duševni rast i našu samostalnost.

Osjećajima je razum potreban već zbog toga što se osjećaji, u trenucima kad je potrebno napraviti odlučujuće korake, ne usude krenuti naprijed. Upravo u tim trenucima potreban nam je uvid i energična trezvenost razuma. No razumu su i tada potrebni osjećaji kako bi se pronašao put, uspostavilo povjerenje i utrka u borbi za prevlast pretvorila u harmoničnu suradnju. Ne odvojenost koja vodi u smrt, nego uskrsnuće čitava čovjeka. Novo rođenje. Trenutak kad se ponovno može krenuti dalje. Kad stvarno osjećamo da možemo krenuti kući, tamo gdje nam je zajedno biti dobro.

Kad će u Pregradi doći do tog povratka kući?

Drage političarke i političari

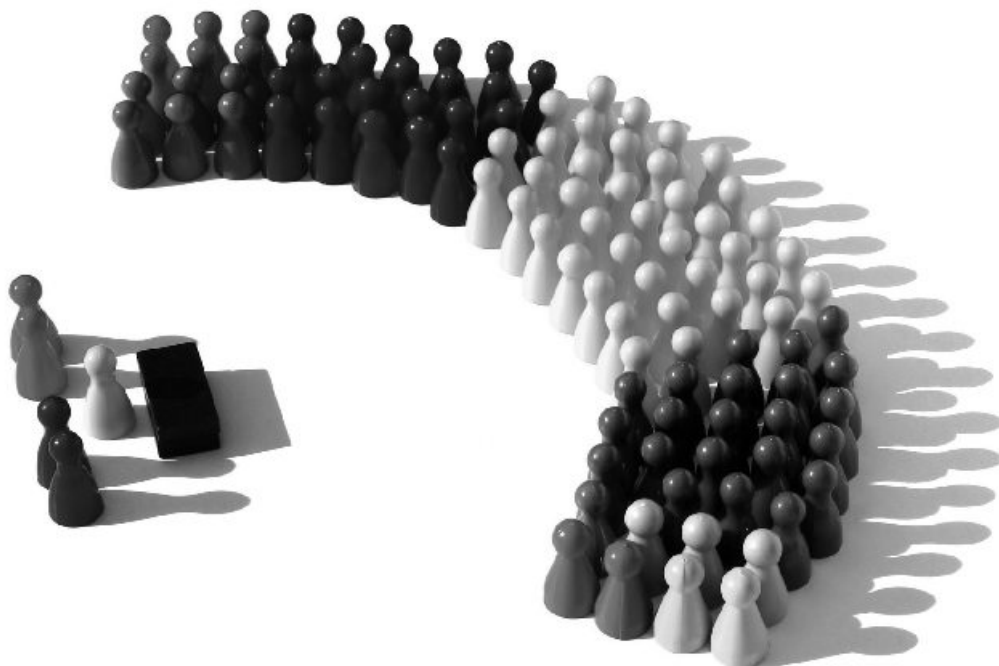
Piše: Jelena Jurić

Osjećam potrebu da vam se obratim i izrazim duboku

zabrinutost zbog pozicije u kojoj ćete se uskoro naći. Uobičajeno je da smo mi – građani i ovisnici o TV-u osuđeni na vaše propagandne poruke, političke mudrosti i demagogiju, ali nije strano ni obraćanje građana-biračkog tijela političarima tj. državnim tijelima, najčešće bez većeg pozitivnog odjeka. Naime, slijede izbori.

Ne razumijem kako građani ne prepoznaju pod kakvih ste vi stresom. Pa barem o tome imaju kada razmišljati dok čekaju u redu za uputnicu, mirovinu, ili ispred šaltera zavoda za zapošljavanje. Nevjerojatna je ta nesolidarnost. Pa treba pripremiti govore kojima bi se nešto reklo a da se ništa ne kaže, smisliti obećanja i planove koji bi izgledali objektivno ispunjivi ali i opravdanja zašto nisu ispunjeni. Treba smiriti nezadovoljne mase, reći sve do sad već rečeno, a da ne bude fraza, uvesti nove moderne pojmove kao što je nedavno uvedena recesija, na dosadašnjim neuspjesima pokušati izgraditi uspjehe, a uspjeh pripisati jedino i isključio sebi i prikazati ga kao nešto nevjerojatno i revolucionarno. Retoričari će doći na svoje, stručnjaci za razno-razna pitanja će odvagati za koju opciju će se pojaviti na nekoj od predizbornih političkih emisija, i uvjeravati zasićeno građanstvo zašto su oni predodređeni da oforme novu Vladu i zasjednu u najveći broj fotelja u Saboru. Svaka vam čast na domišljatosti!

Možda se na televizijskim postajama privremeno prestanu emitirati pojedine humoristične serije, jer politički magazini imaju previše (crnog) humora - što je previše, previše je, pa makar bila riječ i o humoru.

Sve se to događa u ozbiljnom tonu, iako je riječ o jako neozbiljnim izjavama. Valjda ljudi još uvijek žele vjerovati. Nije to tako ni loše. Otkako sam stekla pravo glasa slušam o povećanjima broja radnih mjesta- vrlo ozbiljna stvar koja na kraju priče ispadne neozbiljna jer se nije ostvarila. To naravno ima svoje objektivne razloge, ali je najosjetljivija tema jer se direktno tiče birača. Kako se profesionalizirala retorika, političari dosjetili novih načina „prodavanja magle“, tako su se i birači prilagođavali i mnogo ih je teže zadovoljiti. Obećati, a ne ispuniti! Ima li veće kazne?!?

Ništa se drastično neće promijeniti. Tko god da dođe na vlast imati će prvo obvezu prema onima koji su ih na vlast doveli. Tu se jedino ispunjavaju obećanja o radnim mjestima, a tek onda negdje pred kraj mandata dođu na red obećanja, ali tad je preostalo vrlo malo vremena.

Ali npr. nisu loši domjenci na predizbornim skupovima. Često se sretnu ista lica na raznim skupovima. Pa nije preteško pljeskati za koji listić pršuta i maslinu, pa nek pričaju što hoće. K'o će izdržati bombardiranje političkim sloganima i prepucavanja?!?!?

A onda mirne savjesti zaokružiti samo jedan broj. Zaokružiti ili prekriziti???

Svi i sve na izbore!

Piše: Tajana Broz

Okej, znam, ja imam određenu i profesionalnu i aktivističku deformaciju kad su izbori u pitanju i ne postoji situacija koja bi me spriječila da izađem na izbore (uključivo i doček 2005. godine u Sarajevu kada sam na dan povratka kući u 7 ujutro bila u hrvatskoj ambasadi kako bi ubacila svoj glas za prvi krug predsjedničkih izbora). Kada mi je frendica neki dan rekla da putuje 15.5. i da neće glasati, doslovno me je želudac zabolio od užasa. "Nećeš glasati!!!!???". To mi dođe kao da je rekla da više nikada i ni u kom slučaju neće oprati ruke. Brrrrr.

Stvarno duboko vjerujem da je demokracija, usprkos i unatoč svemu, najbolji sustav kojeg su se ljudi uspjeli dosjetiti, a izbori su kulminacija demokratskog procesa u svakoj zajednici, ma kako mala ili velika ona bila. Nitko od nas nije otok, svi živimo u zajednicama i u tim zajednicama je potrebno donositi odluke koje će voditi dobrobiti, razvoju i napretku cijele zajednice, ali i svih njenih članova i članica pojedinačno (zapravo su te dvije stvari neraskidivo povezane, iako to prečesto zaboravimo). To i takvo donošenje odluka se zove politika. Da, znam da postoje puno popularnije definicije politike, ali do tih popularnih definicija su dovele tri vrste ljudi: oni koji se stavljali pojedinačne interese ispred interesa zajednice, oni koji su interese zajednice koristili da se obračunaju s pojedincima i oni koje za sve to nije briga i briju da su otok. Možda ćete reći da zapravo niti nema nekih četvrtih na ovom svijetu, ali druga stvar u koju duboko vjerujem je da upravo ti četvrti kojima je stalo do dobrobiti, razvoja i napretka za zajednicu i pojedince, čine veliku većinu, ali su često pretihi ili preskromni ili prezauzeti preživljavanjem da bi se nametnuli. Upravo vi ste ti četvrti i evo vam zato četiri dobra razloga zašto izaći na izbore 17. svibnja.

Ovo je naš grad

Živimo u ovom gradu i tiče nas se koliki je prirez, kakva je javna rasvjeta, u kojim se uvjetima djeca školuju, kakve su ceste, kakva je kulturna ponuda. I mi o svemu tome trebamo odlučivati. Ne budite lijeni i odvojite 15 minuta za glasovanje. Vaš glas odlučuje o tome kakav će biti naš grad.

Svaki glas je važan

Ako ste među onima koji misle da vaš glas neće ništa promijeniti i mislite da jedan glas ne može na nešto utjecati, upravo su lokalni izbori u Pregradi 2001. godine pokazali kolika je to zabluda. Naime, zbog točno jednog glasa pregradski je HSS dobio jednog vijećnika manje od koalicije SDP-HSLS. HSS je dobio 601 glas i 4 vijećnika, a koalicija 602 glasa i 5 vijećnika. Zato ako vam je stalo da neka od opcija pobijedi ili da kandidat s neke liste za kojeg znate da će se boriti za interese vašeg mjesta uđe u gradsko vijeće, ne budite lijeni i odvojite 15 minuta za glasovanje. Vaš glas stvarno može presuditi.

Nisu svi isti

Kao što ste vi različiti od svog susjeda i vaše jedno dijete od drugog djeteta, tako su i ljudi u politici različiti. Kao i svugdje ima ovakvih i onakvih, predanih i lijenih, poštenih i lažljivih, ali nisu svi isti. Živite u ovom gradu, vidjeli ste već mnoge što su pokazali da znaju i umiju, kakvi su bili kad su bili na vlasti, a kakvi u opoziciji i morate priznati da vidite da nisu svi isti. Sve što trebate je razmisliti s kim i čim ste bili zadovoljni, s kim i čim niste, i tko nudi dobrobit, razvoj i napredak za našu zajednicu, za vašu obitelj i za vas pojedinačno. Ma što mislili o ovima ili onima na pregradskoj političkoj sceni, svatko nešto nudi i svatko ima svoje prednosti i mane. Razmislite tko vam više odgovara i ne budite lijeni i odvojite 15 minuta za glasovanje. Vaš glas će im pomoći da vode grad u smjeru dobrobiti, razvoja i napretka.

Ja odlučujem

Ako ne odlučite vi, odlučiti će drugi. Onaj švercer s gorivom, ona neljubazna bankarica, onaj koji kosi travnjak u 6:30 u nedjelju dok se vi oporavljate o subotnjeg izlaska, onaj kojim smeta vaš pas koji veselo trčkara uokolo. Želite li da oni odluče umjesto vas? Ne budite lijeni i odvojite 15 minuta za glasovanje. Jer oni sigurno hoće.

17. svibnja izađite na izbore pa makar i pod dobrim starim sloganom Stojedinice: "Začepite nos i glasujte!".

Katarina Benko i Patrik Kolar u tradicionalnoj zagorskoj narodnoj nošnji koju je sašila Slavica Reiner